

Birkenes kommune | Iveland kommune | Lillesand kommune | Vennesla kommune

Tilleggsbestemmelser til standard abonnementsvilkår

for vann og avløp . Revidert utgave, gjelder fra 1. desember 2025.

ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

KAPITTEL 1. GENERELT

1.3 Definisjoner - side 15

Privat vann- og avløpsanlegg: Stengeventiler er privat eiendom. Begrepet midlertidig vann omfatter vann til utvendig tappekran, vannpost, brakkerigg, landbruksvanning, etc.

1.6 Endringer – side 20

Dersom det skal foretas endringer i administrative, tekniske og/eller tilleggsbestemmelser, må dette foretas i regi av en gruppe bestående av representanter fra alle fire kommunene.

KAPITTEL 2. SØKNAD OG GODKJENNING AV TILKYTNING M.M.

2.2 Søknad om endringer – side 22

Montering av trykkforsterkningsanlegg på privat installasjon er søknadspliktig jf. 3.9 Vannkvalitet og trykk.

2.4 Godkjenning av søknad om tilknytning – side 24 og 25

Følgende dokumentasjonskrav gjelder for utvendig arbeid på private vann- og avløpsanlegg:

UTVENDIG ARBEID PÅ PRIVAT VANN- OG AVLØPSANLEGG

Søknadspliktig arbeid:

- Nye stikkledninger for vann, spillvann og overvann.
- Rehabilitering av vann, spillvann og overvann med **vesentlig endring** av trase.
- Midlertidig tilkopling for vann- og avløp inkl. overvann.
- Plugging av stikkledninger for vann, spillvann og overvann.
- Kortslutning av slamavskiller.
- Separering av spillvann og overvann.

VA-norm* - erstattes med Vannstandard

VA-miljøblader** - erstattes med Vannstandard

- Etablering av olje- og fettutskiller. Egen påslippssøknad i tillegg.

Meldepliktig arbeid:

- Rehabilitering av vann, spillvann og overvann uten endring av trase og/eller mengde.
- Kortslutning av slamavskiller - når det er gitt pålegg.
- Separering av spillvann og overvann – når det er gitt pålegg.

Krav til søknad:

- Situasjonsplan i målestokk 1:500 med inntegnet røranlegg med tilhørende symboler og farger i henhold til Norsk Standard.
- Beregning for overvannsløsning. Ref. 3.1.2.1 Overvannsmengder i Tekniske bestemmelser.
- Avtaler som skal tinglyses for å sikre noens rett. Ref. 2.3 Tinglyste erklæringer i Administrative bestemmelser.
- Ved sprinkler- og slokkeanlegg vedlegges kapasitetsberegning.

Krav til ferdigmelding:

- Som bygget situasjonsplan i målestokk 1:500 med inntegnet røranlegg med tilhørende symboler og farger i henhold til Norsk Standard.
- Koordinatinnmåling i henhold til gjeldende innmålingsinstruksen for den enkelte kommune.
- Kopi av tinglyst avtale som sikrer noens rett. Ref. 2.3 Tinglyste erklæringer i Administrative bestemmelser.

INNVENDIG ARBEID PÅ SANITÆRINSTALLASJONER

Søknadspliktig arbeid:

- Sanitærinstallasjoner i alle nybygg og nye bo-, og bruksenheter i eksisterende bygg.
- Nytt sanitæranlegg i eksisterende bygg.
- Montering og utskiftning av vannmåler (vannmålersøknad).
- Montering av sprinkleranlegg og trykkforsterkningsanlegg.

Krav til søknad:

- Situasjonsplan i målestokk 1:500
- Bunnledningstegning i målestokk 1:100 eller 1:50 i henhold til Norsk Standard. Det er tillatt å vedlegge bunnledningstegning til ferdigmelding ved tilknytning for kun én boenhet.

VA-norm* - erstattes med Vannstandard

VA-miljøblader** - erstattes med Vannstandard

- Ved sprinkler- og slokkeanlegg vedlegges kapasitetsberegning.
- Skisse på næringsbygg og leilighetsbygg.

Krav til ferdigmelding:

- Som bygget tegning med målsatte bunnledninger i målestokk 1:100 med inntegnet røranlegg med tilhørende symboler, dimensjoner og farger i henhold til Norsk Standard.
- Foto av hovedstengeventil, tilbakestrømssikring og vannmåler.
- Innmålte bunnledninger for nyetablerte næringsbygg.

KAPITTEL 3. ØVRIGE BESTEMMELSER

3.4 Bygging nær offentlig vann- og avløpsanlegg – side 31

Ved endring av terrengnivå over kommunale ledninger, skal det innhentes skriftlig tillatelse fra vann- og avløpsenheten. Dette gjelder både oppfylling og fjerning av masse.

Dersom oppfyllingen er mindre enn 0,5m kan innhenting av tillatelse normalt sløyfes. Påvirker terrenginngrepet kommunale kummer skal tillatelse alltid innhentes.

3.6. Stenging av offentlige ledninger – side 33

Abonnenten må uansett tidspunkt betale for stenging av offentlig ledninger.

3.11 Ekstraordinære vannuttak/påslipp – side 36

Største dimensjon på avløp fra svømmebasseng etc. er 32 mm.

TEKNISKE BESTEMMELSER

KAPITTEL 2. VANNFORSYNING

2.3.2 Legging av vannledning i grøft – side 17

Setningen som utgår: «Frostfri dybde oppgis av kommunen».

Vannledninger med dimensjon DN100 og større, legges i henhold til VA-normen*.

VA-ledninger skal ha følgende fargemerking:

Ledninger i grunnen:

- Vann: Sort med blå stripe/tekst
- Spillvann: Rødbrun
- Overvann: Sort
- Spillvann pumpeledning: Sort med rødbrun stripe/tekst

VA-norm* - erstattes med Vannstandard

VA-miljøblader** - erstattes med Vannstandard

Sjøledninger:

- Spillvann pumpeledning: Rødbrun eller sort med rødbrun stripe/tekst
- Vann: Blå eller sort med blå stripe/tekst

2.3.3 Tilknytning til hovedledning – side 18

Tilknytningspunkt på kommunal ledning skal koordinatfestes i henhold til ledningsregistreringsforskriften og gjeldende innmålingsinstruks. Anboring skal utføres og kontrolleres med hovedledningen under trykk. Det kreves stengeventil i påkoblingspunktet. Spion løsning eller lignende er ikke tillatt. Avstand mellom tilknytningspunkter på samme rør skal minimum være 50 cm. Det vises ellers til gjeldende VA-norm*.

2.6. Vannmåler – side 22 og 23

Kommunen kan kreve at det skal monteres vannmåler der vannledninger legges ut i sjø eller vann. Måleren skal monteres på land i kum eller bygning, på et lett tilgjengelig og egnet sted, før neddykking. Vannmåler skal ha utstyr for montering av fjernavleser.

2.3 og 3.2 Utførelse – vannforsyning og avløp - side 15 og side 33**Sjøledninger.**

Sjøledninger prosjekteres og legges i henhold til VA-miljøblad nr. 44/kommunens egne bestemmelser**. Kommunen krever tilkobling i kum på land. Stengeventil skal påføres skilt med gnr/bnr. Ved tilkoblingspunktet i kum skal det monteres stengeventiler og det skal legges til rette for enkel tilkobling av vannmåler eller trykkmåler til ledningen for lekkasjekontroll. Det kan bli krevd montert vannmåler, tilbakeslagsventil, reduksjonsventil eller lignende ved stikkledningens tilkoblingspunkt.

Rørskjøter skal være helsveist (speilsveist eller elektromuffesveist). Det henvises til VA-miljøblad nr. 11** for krav til utførelse. Stikkledninger skal under ingen omstendigheter ha trykkklasse mindre enn SDR 11. Det skal kun benyttes heftefrie belastningslodd uten bolter. Ferdigvektet synkerør tillates.

I forbindelse med legging av VA-ledninger i sjø/ferskvann stilles følgende krav til utførende foretak:

- Sveiser må ha gyldig sertifikat utstedt av NEMKO eller tilsvarende for den aktuelle sveisemetode og dimensjonen.
- Sveisemaskin skal være kalibrert og sertifisert i løpet av de siste 12 månedene.
- Sjøledninger tillates kun i PE-materiale og da med helsveiste skjøter (speilsveist eller elektromuffesveist).
- Nye privat sjøledninger skal være godkjent iht. Havne- og farvannsloven.

VA-ledninger uten grøft/i terreng.

VA-norm* - erstattes med Vannstandard

VA-miljøblader** - erstattes med Vannstandard

VA-ledninger som er etablert uten grøfter skal skjules i terrenget og skal beskyttes mot ytre mekaniske påkjenninger samt ultrafiolett stråling. Utførelsen skal utføres på en estetisk og skånsom måte i terrenget. Typegodkjente VA-ledninger skal etableres i henhold til produsentens monteringsanvisning.

KAPITTEL 3. AVLØP

3.1.2 Overvanns- og drensledninger - side 30 – 32

Overvann og drensvann skal primært håndteres på egen eiendom. Videreført overvannsmengde må være like liten eller mindre enn det som drenerte videre før utbyggingen av eiendommen. Overvann skal ikke ledes mot eller inn på annenmanns grunn. Ref. Naboloven og PBL.

3.2.5 Stake- /spylepunkt – side 36-37

Oppførings-/stigerør for stake-, spyle- og inspeksjonskum, skal være:

- Minimum 200 mm der kummen monteres i terreng.
- Minimum 315 mm i trafikkerte områder. Oppføringsrøret må avsluttes med teleskopløsning, og lokket skal være i kjøresterk utførelse.
- Lokket skal barnesikres og sikres mot inntrenging av fremmedvann.

3.2.8 Pumpekum – side 38-39

Krav til private avløpspumpestasjoner (må leses sammen med pkt. 3.2.8 i tekniske bestemmelser).

1. Private pumpestasjoner skal ikke ha nødoverløp.
2. Private pumpestasjoner skal være utstyrt med alarm eller varslingsystem for driftsstans.
3. Anlegget skal ha styringsskap lett tilgjengelig.
4. Private pumpestasjoner skal ha tilgang til spyleslange og mulighet for demontering av pumper fra toppen av kummen, uten å tømme sumpen.
5. Private pumpestasjoner skal ha lufting over tak, enten gjennom tilførselsledning eller egen lufterledning.
6. Private pumpestasjoner skal ha tilbakeslagssikring.
7. Avløp som må pumpes til kommunalt avløp, skal trykkutjevnes via stake-/spylekum (dvs. tilrenning med selvføll inn på hovedledning).
8. Spillvannspumpeledning som legges i sjø og vann, skal tilrettelegges for trykkprøving.
9. Private pumpestasjoner skal dimensjoneres etter 24 timers forbruk med minste nødvolum 0,5 m³ pr boenhet (uansett type). Det kreves ikke nødvolum der pumpekummen er plassert i bygningen og bare skal betjene deler av bygget, som kjeller, parkeringsareal og lignende. Ansvarlig foretak må dimensjonere pumpestasjonen etter faktisk bruk.

VA-norm* - erstattes med Vannstandard

VA-miljøblader** - erstattes med Vannstandard

10. Alle eiendommer tilknyttet private pumpestasjoner skal ha en tinglyst avtale hvor de tilknyttede pålegges solidarisk ansvar, sikrer drift og vedlikehold med serviceavtale, definerer økonomisk fordeling, og hvem som er ansvarlig kontaktperson. Avtalen skal ikke kunne oppheves uten samtykke fra kommunen.
11. Eier står fritt til å velge blant godkjente foretak det skal inngås serviceavtale med. Godkjent foretak plikter å sende årlig servicereport til kommunen. Serviceavtalen skal garantere service innen 24 timer.
12. Avløpsanlegg hvor det ikke er helårsdrift, skal tømmes hver gang det blir satt ut av drift (ved sesongslutt). Pumpeledning tømmes helt for spillvann og gjennomkjøres med rent vann (for å unngå at råttent slam blir stående i ledningen). Arbeidet skal utføres av foretaket det er inngått serviceavtale med. Det anbefales at eier tilfører mye rent vann i pumpekum, før hytta forlates i lengre perioder i løpet av sesongen.
13. Lokket skal barnesikres og sikres mot inntrenging av fremmedvann.

3.2.9 Tilknytning til hovedledning - side 39 og 40

Stikkledninger kan kun tilknyttes kommunal kum når den er tilrettelagt for tilkobling, og det er gitt en skriftlig tillatelse etter søknad. Det vises ellers til gjeldende VA-norm*.

3.5 Beskyttelse mot tilbakeslag – side 42 og 43

Med hovedledning menes også større private ledninger.

3.7 Utskillere og renseanlegg – side 44

Ved etablering av nøytraliseringsanlegg eller olje- og fettutskiller skal det søkes om egen påslippstillatelse, i tillegg til ordinær VA-søknad.

Alle utskillere og renseanlegg skal ha barnesikre og gasstette lokk.

VA-norm* - erstattes med Vannstandard

VA-miljøblader** - erstattes med Vannstandard